

“We zijn allemaal potentieel patiënt”

Recent gaf de gezondheidsinspectie aan dat eigen medicijnbereiding door ziekenhuizen is toegestaan. Ook werd bekend dat de prijs van reumamedicijn Humira, waar in Nederland het meeste geld aan wordt uitgegeven, met tachtig procent wordt verlaagd. Reden voor een gesprek met Carin Uyl-de Groot, hoogleraar aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, die al enige tijd strijdt tegen de hoge medicijnprijzen.

Was het feest in huize Uyl-de Groot?

“Nou ja, het is op zich goed dat ziekenhuizen medicijnen op kleine schaal zelf mogen bereiden, maar dit was eigenlijk al jaren toegestaan. Tegelijkertijd is het natuurlijk niet ideaal: de fabrikant is er om geneesmiddelen te maken en als ziekenhuis wil je ze eigenlijk gewoon van hem kunnen afnemen. De prijsverlaging van Humira is daarnaast niet meer dan terecht. We hebben daar altijd veel te veel voor betaald. Nu het patent verlopen is, gaan we eindelijk naar een normale prijs.”

Farmaceuten geven aan dat een hoge prijs nodig is om de ontwikkeling van medicijnen mogelijk te maken.

“Farmaceuten mogen hun kosten natuurlijk terugverdienen, maar op dit moment is de farmaceutische industrie de meest winstgevende sector en dat lijkt me niet ethisch. Wanneer je een patent hebt, mag je voor maximale winst gaan, en dat doet men ook. De prijs heeft eigenlijk geen verband met de klinische waarde van het medicijn en met de R&D-kosten. Je ziet ook dat sommige middelen, net voordat het patent afloopt, worden verbeterd waarna er weer een nieuw patent wordt aangevraagd. Dat soort praktijken moeten we niet willen. Er komen nog heel veel nieuwe medicijnen aan, en het is belangrijk dat deze toegankelijk zijn: bij lagere prijzen kunnen meer patiënten behandeld worden. Dit is in ieders belang: we zijn allemaal potentieel patiënt.”

Zijn alle medicijnen te duur?

“De discussie gaat vooral over de nieuwe medicijnen voor specifieke aandoeningen. We geven in Nederland echter juist relatief weinig uit aan generieke geneesmiddelen. Een te lage prijs kan ook nadelen

CARIN UYL-DE GROOT
Hoogleraar aan de Erasmus
Universiteit Rotterdam

hebben. Zo is de pil, die vanwege een tekort aan grondstoffen beperkt beschikbaar was, in Nederland relatief laat weer op de markt gebracht. Dat kan komen omdat fabrikanten er hier weinig aan verdienen. In dat geval zijn patiënten de dupe van een te lage prijs.”

Hoe bepaal je wat een redelijke prijs is?

“Wij hebben gekeken naar wat een redelijke prijs voor medicijnen zou moeten zijn, en hebben een algoritme ontwikkeld om de prijs op een transparante manier vast te stellen [Uyl-de Groot en Löwenberg, 2018]. De prijs hangt onder andere af van het aantal patiënten. Bij een zeldzame ziekte is er minder markt om de kosten terug te verdienen, en daar wil je best in tegemoet komen. Er mag ook best een winstmarge op zitten, want je wil innovatie stimuleren. Over wat precies

een redelijke prijs is, kan nog meer onderzoek gedaan worden, maar duidelijk is dat het op dit moment niet in verhouding is, zeker niet als je bedenkt dat veel onderzoek met publiek geld is gefinancierd.”

Wat kan de overheid doen?

“We moeten als Europa gezamenlijk een vuist maken. Hiervoor moet de Europese wet aangepast worden. Verder onderhandelen we als Nederland al met aantal landen. Hoe groter de groep landen, hoe beter de uitkomsten van de onderhandelingen zullen zijn. Ook moeten de middelen na registratie sneller bij de patiënt komen. Dit is in het belang van patiënten en van fabrikanten. Het goede nieuws is dat er in het Europees Parlement vorig jaar een resolutie is aangenomen over het recht op goede zorg. Er gaat echter veel tijd overheen, zeker nu er weer verkiezingen zijn.”

ELISA DE WEERD
Redactiemedewerker

LITERATUUR

Uyl-de Groot, C.A. en B. Löwenberg (2018) Sustainability and affordability of cancer drugs: a novel pricing model. *Nature Reviews Clinical Oncology*, 15(7), 405–406.

Colofon

Economisch Statistische Berichten (ESB) signaleert nieuwe ontwikkelingen in de economische wetenschap. Daarnaast worden in ESB economische inzichten toegepast om beleidsrelevante aanbevelingen te doen voor de overheid, maatschappelijke instellingen en bedrijven. Ook analyseert ESB de belangrijkste ontwikkelingen in de Nederlandse economie. Artikelen in ESB verschijnen op persoonlijke titel.

Redactie

Hoofdredacteur: Jasper Lukkezen
Eindredacteur: Robert Kleinknecht
Redacteur: Ruben van Oosten,
Paul van Kempen, Paul Metzmakers
Redactiemedewerkers: David Meijer,

Sobana Sheikh Rashid, Elisa de Weerd
Ktredactie: De Twee Hanen v.o.f.
Vormgeving: Jacques van Schie
Uitgever: Li'ao Wang

Commissie van redactie

H.G. van Dissel (voorzitter), P.H.B.F. Franses,
E. de Jong, H.J. de Jong, A. van Witteloostuijn,
A.C. Meijdam, H.P. Møllgaard en J. Plantenga

Rechten

ESB is een uitgave van FD Mediagroep.
De Koninklijke Vereniging voor de Staatshuishoudkunde is houder van de merknaam ESB.
Afbeldingen: iStock / Lekkyjustdoit, _human,
Redlinevector, inter, frankreporter, Zolnierenk,
Jiraraj Praditcharoenkul, Mikos, marri03;
Hollandse Hoogte / Laurens van Putten; Erik

van der Burgt; De Nederlandsche Bank.
Strip Van Zanten: Roger Klaassen.

Publiceren

Aanwijzingen voor het aanleveren van kopij vindt u op www.esb.nu/service/publiceren.

Abonneren

U kunt een abonnement online afsluiten op www.esb.nu/service/abonneren.

Nieuwe tarieven ESB per 1 feb 2019:		
ESB Totaal: Particulier	- per jaar	195,00
Zakelijk:	- per kwartaal	91,49
	- per half jaar	175,00
	- per jaar	309,00
	- per twee jaar	555,00
ESB Light:	- per jaar	60,00

Adverteren

Neem contact op met Jeannette van Zeijst, 020 592 86 35, jeannette.van.zeijst@fdmediagroep.nl.

Contact

Telefoon redactie: 020 592 87 77
Email redactie: redactie@esb.nu
Telefoon klantenservice: 0800 333 33 34
Email klantenservice: klantenservice@esb.nu
Postadres: Postbus 216, 1000 AE Amsterdam
Bezoekadres: Prins Bernhardplein 173,
1097 BL Amsterdam
Webadres: www.esb.nu
ISSN: 0013-0583

Verschijningsdata ESB:
17 jan., 14 feb., 14 mrt., 11 apr., 9 mei.,
6 juni., 4 juli., 8 aug., 12 sep., 10 okt.,
14 nov. en 19 dec.

